

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komitetu Nauk Geologicznych PAN odbytego w Warszawie w dniu 13.10.2016 roku

www.kngeol.pan.pl

Posiedzenie było trzecim spotkaniem KNG PAN w kadencji 2016-2020. W posiedzeniu wzięło udział 22 członków (wg załączonej listy) z ogólnej liczby 36 członków Komitetu.

Posiedzenie rozpoczął prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz i podziękował Pani Dziekan Wydziału Geologii UW dr hab. Ewie Krogulec, prof. UW za gościnę na Uniwersytecie Warszawskim. Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz powitał gościa prof. dr hab. Marka Narkiewicza z PIG-PIB, a następnie przedstawił planowany porządek obrad:

1. Opinia Komitetu Nauk Geologicznych na temat kandydatur na członków korespondentów Polskiej Akademii Nauk a) prof. dr hab. Alfreda Uchmana i b) prof. dr hab. Ireneusza Walaszczyka.
2. Wypracowanie stanowiska Komitetu Nauk Geologicznych PAN na temat projektu Ustawy z dnia 13 września 2016 roku o Polskiej Służbie Geologicznej.
3. Ocena zdolności publikacyjnej różnych dyscyplin w dziedzinie geologii.
4. Sprawy bieżące i wolne wnioski.

Jednocześnie prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zaproponował krótkie przedstawienie punktu 3 i przesunięcie dyskusji nad p. 3 na następne posiedzenie KNG PAN. Zebrani członkowie KNG PAN jednogłośnie przyjęli porządek obrad.

Następnie prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz, odwołując się do pisma z 12 września 2016 roku od Dziekana Wydziału III Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. Romana Micnasa, wymienił 3 kandydatury na członków korespondentów Polskiej Akademii Nauk: prof. dr hab. Jana Środonia, prof. dr hab. Alfreda Uchmana i prof. dr hab. Ireneusza Walaszczyka. Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz poinformował, że Wydział III Nauk Geologicznych PAN jednocześnie skierował prośbę o poparcie kandydatury prof. dr hab. Jana Środonia do Komitetu Nauk Mineralogicznych PAN. Po zasięgnięciu informacji w Polskiej Akademii Nauk, prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz odesłał dokumenty kandydata do Przewodniczącej KNM prof. dr hab. Ewy Słaby, dyrektora Instytutu Nauk Geologicznych PAN.

Prof. dr hab. Krzysztof Szamałek zapytał zebranych, czy mają informacje na temat opinii KNM o kandydaturze prof. dr hab. Jana Środonia na Członka Korespondenta PAN. Jednak zebrani członkowie KNG nie posiadali informacji na ten temat.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz poinformował, że kandydatura prof. dr hab. Alfreda Uchmana na Członka Korespondenta PAN została zgłoszona przez 5 Członków Rzeczywistych

i Korespondentów PAN: profesora Krzysztofa Birkenmajera, profesora Jana Burcharda, profesora Janusza Kotlarczyka, prof. dr hab. Michała Szulczewskiego i prof. dr hab. Jerzego Znoskę. Natomiast kandydatura prof. dr hab. Ireneusza Walaszczyka została zgłoszona przez Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Członków Rzeczywistych i Korespondentów PAN: prof. dr hab. Jana Burcharda, prof. dr hab. Janusza Kotlarczyka, prof. dr hab. Michała Szulczewskiego i prof. dr hab. Andrzeja Witkowskiego, prof. dr hab. Jerzego Znoskę oraz prof. dr hab. Andrzeja Żelaźniewicza. Ponieważ wymagane dokumenty kandydatów zostały rozesłane drogą elektroniczną do wszystkich członków KNG w celu wcześniejszego zapoznania się z sylwetkami kandydatów na Członków Korespondentów PAN, prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz rozpoczął dyskusję nad zaopiniowaniem kandydatur.

Prof. dr hab. Michał Szulczewski upewnił się, czy członkowie KNG mieli dostęp do kompletu materiałów, które wiązały się ze zgłoszeniem kandydatur, w tym: zgłoszeniem i uzasadnieniem zgłoszenia.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz potwierdził i zaproponował przystąpienie do głosowania i powołania komisji skrutacyjnej.

Dr hab. Andrzej Konon, prof. UW zaproponował swoją osobę i dr Barbarę Rybak-Ostrowską na członków komisji skrutacyjnej.

Zebrani członkowie KNG jednogłośnie przyjęli skład komisji skrutacyjnej.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zaproponował, by głosowanie odbyło się poprzez pozytywne lub negatywne zaopiniowanie kandydatów.

Prof. dr hab. Jan Środoń zaproponował by w głosowaniu utrzymano formułę: tak, nie, wstrzymuję się.

W odpowiedzi prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz poddał głosowaniu jawnemu sposób głosowania zaproponowany przez Prezydium KNG.

W wyniku jawnego głosowania 19 członków KNG:	za	16
	przeciw	0
	wstrzymuję się	3

sposób głosowania zaproponowany przez Prezydium KNG został przyjęty.

Następnie rozpoczęto tajne głosowanie na kandydatów na Członków Korespondentów PAN.

W głosowaniu wzięło udział 19 członków KNG, z wynikiem:

	prof. dr hab. Alfred Uchman	prof. dr hab. Ireneusz Walaszczyk
za	17	14
przeciw	2	5

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz pogratulował kandydatom pozytywnego wyniku głosowania i zobowiązał się do przygotowania uchwały Komitetu KNG w tej sprawie i przekazania jej III Wydziałowi PAN.

Następnie prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz przeszedł do punktu 2 obrad, rozpoczynając temat od informacji, że dnia 25 sierpnia 2016 roku w Dzienniku Urzędowym Ministra Środowiska pojawia się zarządzenie Ministra Środowiska w sprawie powołania zespołu roboczego do przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, mającego na celu dokonanie

oceny potrzeby oraz warunków podziału Państwowego Instytutu Geologicznego. W skład zespołu mają wejść następujące osoby: Przewodniczący Andrzej Przybycin oraz członkowie: Danuta Czerniawska, Andrzej Gąsiewicz, Marcin Mazurowski i Tomasz Nałęcz. 1 września pojawił się projekt ustawy, który Pan Minister, Sekretarz Stanu Mariusz Orion Jędrysek rozesał do 32 instytucji bez wyszczególnienia KNG PAN. W rozdzielniku wymieniono wyłącznie uniwersytety bez wyszczególnienia poszczególnych jednostek organizacyjnych. 11 października 2016 roku Prezydium KNG otrzymało list od Pana Ministra z prośbą o zajęcie stanowiska wobec przedstawionej sprawy. Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz podziękował prof. dr hab. Markowi Lewandowskiemu za przesłanie członkom KNG adresu strony internetowej Rządowego Centrum Legislacji w celu zapoznania się z dokumentacją do przedmiotu dyskusji.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz następnie zaprosił prof. dr hab. Krzysztofa Jaworowskiego do zreferowania projektu ustawy.

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski stwierdził, że punktem wyjścia projektu ustawy jest faktyczna likwidacja Państwowego Instytutu Geologicznego i na początku wypowiedzi nawiązał do długiej historii PIG-u jako najstarszego instytutu naukowego w Polsce powołanego decyzją Sejmu w maju 1919 roku.

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski omówił następnie międzynarodową (tzw. hanowerską) definicję służby geologicznej, podkreślając istotę jej działalności m.in. na przykładzie terminologii angielskiej, która odróżnia służbę publiczną opartą na badaniach naukowych – ang. survey od działań administracyjno – usługowych – ang. service. Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski wykazał, że podstawowym błędem projektu ustawy jest propozycja rozdzielenia Służby Geologicznej od Państwowego Instytutu Geologicznego jako placówki naukowej. Zdaniem prof. dr hab. Krzysztofa Jaworowskiego służby geologiczne we wszystkich krajach, w których je powołano, prowadzą badania naukowe w celu gromadzenia danych, opracowywania ekspertyz i informacji, które są dostarczane władzom państwowym i społeczeństwu, w tym inwestorom prywatnym. Służba Geologiczna i Hydrogeologiczna zostały powierzone Państwowemu Instytutowi Geologicznemu, żeby prowadził prace niezbędne do realizacji polityki państwowej. Służba Geologiczna ma dostarczyć naukowe podstawy do decyzji podejmowanych przez władze państwowe. Oba pionierzy służby Geologicznej w Polsce działają zgodnie z przedstawioną definicją i prowadzą Narodowe Archiwum Geologiczne, Centralną Bazę Danych Geologicznych, Bank Hydrogeologiczny, Rejestr Obszarów Górniczych, System Gospodarki oraz Ochrony Zasobów Mineralnych MIDAS, coroczny bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce, prace z zakresu kartografii geologicznej, które zaowocowały współpracą PIG-PIB z różnymi placówkami naukowymi w Polsce.

Referujący wskazał, że jak zauważył prof. dr hab. Przybyłek, kontrola przeprowadzona w Państwowym Instytucie Geologicznym przez Najwyższą Izbę Kontroli, ani kontrole finansowe nie wykazały żadnych uchybień, zaniedbań czy nieprawidłowości w działalności PIG. Według prof. dr hab. Krzysztofa Jaworowskiego projekt ustawy podlegający dyskusji, próbuje przenieść obowiązki władz państwa w podejmowaniu decyzji na Służbę Geologiczną wyodrębnioną z Państwowego Instytutu Geologicznego, pozbawioną możliwości prowadzenia badań naukowych i zatrudniającą osoby bez kompetencji naukowych. Ponadto projekt ustawy przewiduje tworzenie spółek kapitałowych przez Służbę Geologiczną, których celem miałyby być osiąganie doraźnych zysków

finansowych w tym dywidend, odsetek od gromadzonego kapitału, zbywania akcji. Powiązanie służby Geologicznej z działalnością wolnorynkową oraz pozostawienie w kompetencji Ministra podejmowania decyzji o składzie rad nadzorczych spółek, wyklucza niezależność Służby Geologicznej od nacisków rynkowych i grozi korupcją. Ustawowe nadanie Służbie Geologicznej roli organu jedynie administracyjnego jest wadliwe, powoduje że Służba Geologiczna traci bezstronność postępowania i pozostaje w sprzeczności z praktyką w innych krajach. Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski zaznaczył, że działalność Służby Geologicznej jest finansowana w 85% z Funduszu Ochrony Środowiska.

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski zwrócił uwagę zebranych na fakt, że projekt ustawy o Służbie Geologicznej wywołał negatywny odbiór wielu środowisk w tym: Sekcji Krajowej Geologiczno- Wiertniczej, Związków Zawodowych i Komisji Krajowej Solidarności, OPZZ, Krajowego Sekretariatu Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Solidarności, członków Zarządu Związku Miast Polskich.

Rada Główna Instytutów Badawczych zwraca uwagę na konieczność wycofania projektu ustawy z uwagi na zagrożenie interesów Polski w zakresie gospodarki surowcami i rozwoju nauki. Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zaproponował przeprowadzenie dyskusji nad zreferowanym projektem ustawy o Służbie Geologicznej.

Prof. dr hab. Marek Lewandowski zaproponował Komitetowi Nauk Geologicznych przedstawienie negatywnej opinii o projekcie ustawy o PSG bez wnikania w jego szczegóły i poprawiania żadnego punktu z tego projektu. Przedstawiony projekt nie może być uważany za właściwy dla nowej Polskiej Służby Geologicznej, albowiem nie spełnia zasad służby w sensie użyteczności społecznej, spełnia natomiast zadania Straży Geologicznej analogicznie do Straży Ochrony Kolei.

Służba Geologiczna powinna działać globalnie, dlatego przymiotnik polska nie ma uzasadnienia, gdyż służby innych krajów nie działają na obszarze Polski. Nowy podmiot ma mieć charakter agencji zarządzającej surowcami mineralnymi z wykorzystaniem instrumentów rynku finansowego, przy czym nie określa, kto ma pokryć straty wynikające z takich działań. Prof. dr hab. Marek Lewandowski wykazał, że w projekcie brakuje racjonalnego i konkretnego uzasadnienia dla wyodrębnienia Państwowej Służby Geologicznej jako osobnej jednostki albo podmiotu prawnego, stawiając przy tym publicznie, ale nie na piśmie absurdalne zarzuty co do działalności obecnej Służby Geologicznej. Prof. dr hab. Marek Lewandowski podkreślił, że od dawna uważa, iż Polska Służba Geologiczna i Państwowy Instytut Geologiczny powinny być zreformowane, ale powinny działać według zasad przedstawionych przez prof. dr hab. Krzysztofa Jaworowskiego, w sposób pełny, podmiotowy i prawnie uzasadniony. Ta sytuacja, którą mamy obecnie jest trochę zawiniona przez Państwowy Instytut Geologiczny w tym sensie, że PIG nie był wystarczająco sprawny by ewoluować i adaptować się do zmieniającej się rzeczywistości. Wyodrębnienie PSG z PIG jest całkowicie nieuzasadnione. PIG wywiązuje się ze wszystkich obowiązków włącznie z przygotowaniem materiałów dla głównego Geologa Kraju w wyznaczonych terminach. Prof. dr hab. Marek Lewandowski wezwał zebranych do wystawienia negatywnej opinii omawianemu projektowi o PSG i odrzucenie dokumentu w całości.

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski, w odniesieniu do słów przedmówcy, zapytał zebranych czy jednostki naukowe, w których pracują zebrani członkowie KNG zawsze działają bezbłędnie? To samo dotyczy Państwowego Instytutu Geologicznego. Osobą zorientowaną w sytuacji Państwowego Instytutu Geologicznego jest prof. dr hab. Narkiewicz, uczestnik postępowań konkursowych na stanowisko dyrektora - Wiceprzewodniczący Rady Naukowej PIG. Ponadto prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski dodał, że niepokój budzi projekt utworzenia Straży Geologicznej, który jest nieuzasadniony, ponieważ istnieje Nadzór Górniczy i odpowiednie organy ścigania, które mają odpowiednie kompetencje by stać na straży prawa.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz przekazał głos gościowi z Państwowego Instytutu Geologicznego, prof. dr hab. Markowi Narkiewiczowi.

Prof. dr hab. Marek Narkiewicz zgodził się ze stanowiskiem przedmówcy w sprawie projektu ustawy o PSG, dodając, że projekt ten to powrót do sytuacji z czasów PRL, gdy istniał Centralny Urząd Geologii – czysto administracyjna jednostka. W perspektywie oznacza to, że planowana PSG stanowiłaby jednostkę administracyjną bez zaplecza badawczego, co stanowi zagrożenie dla państwa, które zostaje pozbawione ekspertyz i opinii na temat budowy geologicznej i różnych aspektów surowcowych i środowiskowych, opartych na rzetelnych danych naukowych. Pracownicy PIG prowadzą prace nad projektem ustawy o PSG. Obecnie Rada Naukowa PIG składa się w połowie z osób mianowanych przez Ministra Środowiska, a przewodniczącym jest przedstawiciel Ministerstwa: prof. dr hab. Zdzisław Migaszewski. W ten sposób minister ma decydujący głos w Radzie Naukowej PIG. Ponadto skład Rady Naukowej PIG podlega ciągłym zmianom. Dyrekcja w osobie profesora Andrzeja Gąsiewicza jest dobrym wykonawcą poleceń i dyrektyw Ministra Mariusza Oriona Jędryska i jednocześnie członkiem pięcioosobowej komisji pracującej nad potrzebą wydzielenia służby geologicznej i określenia zasad podziału PIG. Komisja ta poparła wydzielenie Służby Geologicznej z PIG, jednak szczegółowe wyniki ustaleń zostały utajnione. Dodatkowo w PIG-u toczą się praktyczne prace polegające na inwentaryzacjach i dyskusjach w gronach poza pracownikami PIG i członkami Rady Naukowej, na podstawie których zostaną podjęte decyzje, które części majątku PIG zostaną przydzielone nowej PSG. Taki stan powoduje, że morale w PIG nie jest najlepsze, ponieważ nikt nie wie jaka jest przyszłość PIG. Ministerstwo oczekuje, że Rada Naukowa PIG podejmie decyzję o podziale PIG, mimo że materiały na ten temat nie zostały udostępnione członkom rady. Prof. dr hab. Marek Narkiewicz nawiązał do wypowiedzi Ministra Mariusza Oriona Jędryska wygłoszonej na ostatniej Radzie Naukowej PIG, w której Minister zapewniając członków rady i pracowników PIG, że jego intencje są pozytywne.

W Radzie Naukowej dał się odczuć brak wiary w słowa pana Ministra, a członkowie Rady Naukowej wyrazili dwie opinie: optymistyczną - 2-3 lata potrwa zanim PIG przestanie istnieć, i pesymistyczną – potrwa to tylko rok od wprowadzenia planowanej ustawy. W nawiązaniu do słów prof. dr hab. Marka Lewandowskiego o negatywnej opinii działania PIG w ostatnich latach, prof. dr hab. Marek Narkiewicz zwrócił uwagę, że Minister Jędrzysek wyraził krytyczną opinię o PIG w czasie *expose*. Prof. dr hab. Marek Narkiewicz przyznał, że PIG wymaga reformy i że w dużej mierze problemy wynikają z fatalnego nadzoru Ministerstwa Środowiska i polityki personalnej, która doprowadziła do tego, że PIG kierowany był przez niewłaściwych ludzi. W czasie ostatnich dwóch lat Ministerstwo Środowiska miało większość głosów w komisjach decydujących o zatrudnieniu.

Mimo wyznaczenia dwóch kandydatów na dyrektora przez komisję, Minister Środowiska nie powołał żadnego z nich, utrzymując na stanowisku osobę niekompetentną, która doprowadziła PIG do dalszej degradacji. Wprowadzenie planowanej ustawy spowoduje dalszą destrukcję organizacji i chaos w działalności PIG, brak poprawności merytorycznej i problemy natury korupcyjnej w przypadku, gdy Służba Geologiczna będzie tworzyć spółki kapitałowe. Zdaniem prof. dr hab. Marka Narkiewicza remedium na stan Instytutu nie jest rozdzielenie Służby Geologicznej od PIG-u, lecz konstruktywne podejście do organizacji działania PIG-u.

Prof. dr hab. Krzysztof Szamałek zabrał głos jako dyrektor elekt PIG, były Główny Geolog Kraju i pracownik PIG od kilku lat i wyraził kategorię sprzeciw wobec wprowadzenia planowanej ustawy. Jednocześnie prof. dr hab. Krzysztof Szamałek zdementował pogłoski o wspieraniu działań Ministra Mariusza Oriona Jędryska w zakresie wprowadzania planowanej ustawy. Prof. dr hab. Krzysztof Szamałek spotkał się z Ministrem i wyraził swój sprzeciw merytoryczny wobec proponowanej ustawy, a jednocześnie zasugerował by polityka surowcowa państwa była nadrzędną strategią państwa. Prof. dr hab. Krzysztof Szamałek przeanalizował negatywne opinie o projekcie ustawy o PSG wydane przez Rządowe Centrum Legislacyjne, różne ministerstwa. Prof. dr hab. Krzysztof Szamałek przygotował dokument z opinią na temat projektu ustawy, który został skierowany do PIG, a następnie uwzględniony w 40-stronicowym piśmie PIG do Ministerstwa. Według prof. dr hab. Krzysztofa Szamałka projekt ustawy jest sprzeczny z Prawem Geologicznym i Górniczym, elementami Prawa Wodnego i ma tak rażące braki, że nie może być przedmiotem dalszego postępowania. Dlatego prof. dr hab. Krzysztof Szamałek poparł stanowisko zaprezentowane przez prof. dr hab. Krzysztofa Jaworowskiego.

Prof. dr hab. Jan Dowgiałło nawiązując do wypowiedzi prof. dr hab. Krzysztofa Jaworowskiego, zadał pytanie czy projekt ustawy zakłada likwidację Państwowego Instytutu Geologicznego jako jednostki naukowej?

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski odpowiedział, że projekt ustawy zakłada ograniczenie działalności instytutu i częściowy zabór mienia, w tym również aparatury, której zakup był finansowany przez fundusze na badania naukowe. W projekcie ustawy o PSG nie ma informacji o likwidacji instytutu. W praktyce rozdzielenie służby geologicznej od instytutu, przeniesienie kadry i mienia do dyspozycji służby geologicznej *defacto* prowadzi do likwidacji Instytutu.

Następnie głos zabrał prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz i przedstawił dane liczbowe na temat uwag różnych instytucji w odniesieniu do projektu ustawy o PSG, w tym 31 uwag, Rządowego Centrum Legislacji stwierdzającego, że projekt ustawy o PSG może stanowić zagrożenie dla państwa demokratycznego wyrażonego w artykule 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Minister Henryk Kowalczyk przedstawił zaledwie 7 uwag, Minister Rozwoju i Finansów przedstawił 41 uwag do projektu ustawy w tym skreślenie ze statutu Państwowego Instytutu Badawczego w przypadku Państwowego Instytutu Geologicznego. Minister Zdrowia sugerował badania psychologiczne kandydatów na strażników geologicznych. Minister Energii przedstawił 6 uwag.

Prof. dr hab. Marek Lewandowski nawiązując do zapytania prof. dr hab. Jana Dowgiałły i wypowiedzi prof. dr hab. Krzysztofa Jaworowskiego stwierdził, że PIG zostaje rozwiązany poprzez zmianę jego statutu. PIG dostaje dotacje z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w wysokości ok. 4 mln PLN rocznie, a pozostałe przychody są pozyskiwane z innych źródeł, w tym

z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i innych podmiotów. Zatem wystarczy zabrać dotacje by zniszczyć Instytut.

Prof. dr hab. Jerzy Trammer stwierdził, że Minister Jędrysek wykazuje negatywne nastawienie do PIG, co można zauważyć choćby w dyskusjach radiowych, między innymi w Radio 24. Minister Jędrysek wyraża negatywne opinie na temat PIG i podkreśla, że instytucja ta nie działa dla Polski.

Prof. dr hab. Tadeusz Peryt, w nawiązaniu do wypowiedzi przedmówcy, przytoczył wypowiedź Ministra Mariusza Oriona Jędryska z Tygodnika Solidarność z 5 października 2016 roku, w której Minister podkreśla, że nie ma wpływu na to, kto jest zastępcą dyrektora Służby Geologicznej i Służby Hydrogeologicznej. Od 6 sierpnia 2016 roku obowiązuje znowelizowana ustawa o instytutach badawczych, która stwierdza literalnie, że minister nadzorujący na wniosek dyrektora powołuje i odwołuje zastępców dyrektora. Ponadto przed nowelizacją ustawy o instytutach badawczych, były Główny Geolog Kraju wydał zarządzenie, że dyrektor Służby Geologicznej musi być uzgodniony z Głównym Geologiem Kraju. Na tej podstawie prawnej Minister Mariusz Orion Jędrysek nie zgodził się na powołanie pierwszego kandydata na funkcję dyrektora do spraw Państwowej Służby Geologicznej, którą wysunął pełniący obowiązki dyrektora, profesor Andrzej Gąsiewicz. Ważne jest, że 90-95 % budżetu PIG to są środki publiczne i uruchomienie jakiegokolwiek tematu wymaga najpierw akceptacji Ministra Środowiska a na końcu potwierdzenia wydatków. Zdaniem prof. dr hab. Tadeusza Peryta, Minister Środowiska posiada wszelkie instrumenty pozwalające na dokonanie gruntownych zmian w działalności PIG-PIB. W świetle tych informacji niezrozumiała jest propozycja wprowadzenia ustawy o PSG w omawianym kształcie.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zaproponował stworzenie komisji, która opracowałaby pismo KNG w sprawie projektu ustawy o PSG. Jednocześnie prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zobowiązał prof. dr hab. Marka Lewandowskiego do wejścia w skład tej komisji.

Prof. dr hab. Marek Lewandowski wyraził zgodę na członkostwo w tej komisji.

Prof. dr hab. Jan Środoń przypomniał zebranym, że pierwsze antagonizmy pomiędzy Ministrem Mariuszem Orionem Jędrykiem i PIG rozpoczęły się już w 2007 roku. Minister Jędrysek wykazywał wówczas brak kapitału ludzkiego w ministerstwie, pozwalającego na działanie w zakresie geologii. Dlatego Minister Jędrysek zaplanował zatrudnienie geologów w ministerstwie spośród pracowników PIG. Wobec tego celowe byłoby wyjść naprzeciw oczekiwaniom Ministra w stanowisku KNG PAN i wskazać zaplecze, z którego mógłby czerpać kapitał ludzki do realizacji zamierzeń zawartych w projekcie ustawy o PSG. Prof. dr hab. Jan Środoń wskazał dwa podstawowe problemy związane z projektem ustawy o PSG: formalny, związany z trybem przygotowania omawianego projektu i merytoryczny, wskazujący na istotę działania służby geologicznej, zgodnie z etymologią słowa służba (ang.: survey). Jednocześnie w nawiązaniu do prowadzonej dyskusji, prof. dr hab. Jan Środoń zachęcił zebranych do przeczytania artykułu Rafała Matyji w Rzeczpospolitej na temat infantylizacji polskiej polityki.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zauważył, że dotychczasowe wypowiedzi członków KNG PAN wskazują, że uchwała w sprawie opinii na temat projektu ustawy o PSG będzie jednomyślna, nie mniej stwierdził, że reforma PIG-PIB jest konieczna, czego świadectwem jest

Geocentrum w Kielcach, którego stworzenie zjednoczyło całe środowisko geologiczne przeciw Państwowemu Instytutowi Geologicznemu. Polska Akademia Nauk jest jednostką naukową, ale też pełni rolę opiniotwórczą dlatego prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zaproponował, by prof. dr hab. Michał Szulczewski albo prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz zwrócili się z zapytaniem do władz PAN, czy opinia KNG PAN w sprawie projektu ustawy o PSG jest wystarczająca w świetle przedstawionej sytuacji.

W odpowiedzi prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz stwierdził, że w Polskiej Akademii Nauk są różne komitety, między innymi Komitet Nauk Mineralogicznych, Komitet Badań Czwartorzędu, komitety związane z naukami o Ziemi oraz instytuty PAN, które wspólnie tworzą szerokie grono opiniotwórcze. Jednak procedury Akademii są takie, że władze Akademii nie będą zajmowały bezpośredniego stanowiska, które to zadanie należy do komitetów naukowych. KNG PAN stanowi reprezentację całego środowiska geologicznego. Opinia KNG PAN powinna być przekazana poprzez Wydział III do Prezesa Akademii. Podobnie powinny zrobić pozostałe komitety PAN. Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz postawił pytanie: do kogo powinna być zaadresowana opinia? Problem polega na tym, że sprawa projektu ustawy o PSG została upowszechniona, a media zamieszczają krytyczne komentarze w oparciu o dane z Legislacyjnego Centrum Rządowego. Dodatkowo Ministerstwo Sprawiedliwości wydało negatywną opinię o projekcie ustawy o PSG z zaznaczeniem, że ustawa bez żadnych aktów wykonawczych nie może podlegać ocenie. ponieważ projekt tej ustawy gwałci zasady Konstytucji, Prawo o finansach publicznych, Prawo Geologiczne i Górnicze, zakłada tworzenie spółek kapitałowych, których prezesi będą nieusuwalni. Opinia wydana przez KNG PAN jest opinią dla agend rządowych, a nie tylko dla Ministra Mariusza Oriona Jędryska. Perspektywa wydania opinii na temat projektu ustawy o PSG przez inne komitety naukowe PAN mogłaby spowodować, że Prezydium Akademii mogłoby zainteresować się wydaniem własnej opinii na ten temat. Zdaniem prof. dr hab. Andrzeja Żelaźniewicz opinia KNG PAN powinna zawierać nie tylko opinię negatywną na temat projektu ustawy, ale także nawiązywać do konieczności przeprowadzenia reformy PIG-PIB. Ponadto opinia KNG PAN powinna zawierać wezwanie do dyskusji na temat projektu ustawy, po to by wypracować pełnowartościowy dokument.

W nawiązaniu do przedmówcy prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz stwierdził, że KNG PAN nie jest zobowiązany do zabierania stanowiska. W rozdzielniku pisma Ministra Mariusza Oriona Jędryska brak jest nie tylko KNG PAN, ale też samej Polskiej Akademii Nauk.

Prof. dr hab. Jan Środoń odczytał list Ministra Jędryska z 11 października 2016 roku i podkreślił, że list ten jest skierowany do członków KNG, a Minister oczekuje uwag o projekcie oraz propozycji konkretnych zmian w projekcie wraz z krótkim uzasadnieniem. Prof. dr hab. Jan Środoń stwierdził, że w rozdzielniku prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz znajduje się jako Przewodniczący KNG PAN i członek KNG PAN.

W nawiązaniu do przedmówcy, prof. dr hab. Michał Szulczewski stwierdził, że Akademia ma dwie drogi do ustosunkowywania się do projektów aktów prawnych. Jedna droga polega na oddziaływaniu na opinię publiczną poprzez formułowanie swoich stanowisk w obrębie komitetów z możliwością przekazania dokumentów do Wydziałów a następnie do prezesa Akademii. Akademia może też podjąć uchwałę na podstawie takiego dokumentu. Według prof. dr hab.

Michała Szulczewskiego uchwały wydawane przez Akademię mają bardzo słaby rezonans społeczny. Druga droga polega na ustosunkowywaniu się Akademii jako instytucji do projektów aktów prawnych. W chwili obecnej KNG PAN może skorzystać z obu dróg, problemem może być dotrzymanie terminu mając na uwadze, że najbliższe posiedzenie Wydziału III odbędzie się 27 października, a zgromadzenie Akademii - 16 grudnia. Następnie prof. dr hab. Michał Szulczewski wyraził zdziwienie, że Polska Akademia Nauk nie otrzymała do opiniowania tego projektu. Z tego powodu prof. dr hab. Michał Szulczewski zaproponował, by zwrócić się do prezesa PAN o interpelację w tej sprawie.

W nawiązaniu do przedmówcy prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz dodał, że Wydział III powinien przekazać swoje stanowisko prezesowi Akademii. Stanowisko prezydium jest jednocześnie stanowiskiem Akademii, niemniej stanowiska siostrzanych komitetów nauk o Ziemi byłyby w tej sytuacji pożądane. Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz stwierdził, że jego zdaniem list Ministra Jędryska jest prośbą o opinię, a wydawanie takich opinii jest jedną z prerogatyw Akademii.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz uzupełnił poprzednie wypowiedzi dodając, że pierwsze pismo Ministra dotyczące zgłaszania uwag do projektu ustawy o PSG w terminie do 21 dnia od otrzymania tego pisma, opatrzone jest datą 13 września 2016 roku – stąd termin składania uwag do projektu minął. Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz, nawiązując do wypowiedzi prof. dr hab. Andrzeja Żelaźniewicza, przyznał, że KNG PAN powinno zająć się przedstawieniem opinii ze świadomością, że program obecnego posiedzenia KNG PAN odnośnie punktu na temat projektu ustawy o PSG był ustalony znacznie wcześniej niż pismo Ministra Mariusza Oriona Jędryska z 11 października 2016 roku.

Prof. dr hab. Piotr Krzywicz wyraził obawę, że opinia KNG PAN może być odrzucona z powodu zakończenia konsultacji społecznych do projektu ustawy o PSG.

Prof. dr hab. Jan Środoń stwierdził, że opinia KNG PAN powinna być wysłana do Ministra Mariusza Oriona Jędryska, a KNG PAN może ją udostępnić mediom w celu jej rozpowszechnienia.

Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz stwierdził, że KNG PAN może udostępnić opinię mediom po zawiadomieniu o tym władz Akademii. Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz dodał, że KNG PAN kwestionując istotę ustawy o PSG powinno domagać się społecznych konsultacji środowiskowych, które pozwolą na wypracowanie racjonalnego stanowiska, które będzie dobre dla Polski.

Prof. dr hab. Krzysztof Szamałek stwierdził, że wątpliwości prof. dr hab. Piotra Krzywca są właściwe, ponieważ termin formalny zgłaszania uwag skończył się. Natomiast list Ministra Jędryska otwiera furtkę do tego, by stanowisko wobec projektu wyrazić, bo nawet jeśli nie będzie włączone do formalnego przebiegu, to można je upublicznić jako głos środowiska geologicznego.

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski w nawiązaniu do wypowiedzi o potrzebie reformy PIG-PIB stwierdził, że dzisiejsza dyskusja nie dotyczy tylko PIG lecz szerzej pojętej sprawy. Jeśli opinia KNG PAN będzie zawierać stanowisko wobec reformy PIG-PIB, to będzie to podstawa do dalszych działań Ministra Mariusza Oriona Jędryska przeciwko Instytutowi.

W tym świetle prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski ponownie zaapelował o totalne odrzucenie projektu ustawy o PSG. Następnie prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski nawiązał do problemu Geocentrum i zwrócił uwagę, że Rada Naukowa PIG była przeciwko projektowi

Geocentrum i apelowała o modyfikację projektu przez dyrekcję PIG z uwzględnieniem głosów z przeprowadzonej dyskusji.

W nawiązaniu prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz stwierdził, że posiedzenie Rady Naukowej PIG-PIB odbyło się 2 godziny przed Barbórką, w czasie której dokumenty dotyczące realizacji projektu Geocentrum zostały podpisane, mimo negatywnej opinii Rady Naukowej.

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski potwierdził, że Rada Naukowa PIG-PIB miała głos wyłącznie opiniujący w przypadku tworzenia Geocentrum. Następnie prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski odczytał projekt stanowiska KNG PAN wobec projektu ustawy o PSG.

Prof. dr hab. Piotr Krzywiec zaproponował, by w stanowisku KNG PAN zawrzeć informację, że podstawą wydania opinii był list Ministra Mariusza Oriona Jędryska.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz odpowiedział, że jest to niemożliwe, ponieważ porządek obrad posiedzenia KNG PAN był zaplanowany przed otrzymaniem listu Ministra Mariusza Oriona Jędryska. KNG PAN podejmuje wydanie opinii na temat projektu ustawy o PSG ze względu na rangę problemu.

Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz podkreślił, że to właśnie stanowi powód do odniesienia się do pisma Ministra Mariusza Oriona Jędryska.

Prof. dr hab. Piotr Krzywiec dodał, że KNG PAN powinien wypracować mechanizm obronny przed zarzutem Ministra Mariusza Oriona Jędryska, że opinia jest wystawiana po konsultacjach społecznych do projektu ustawy, czyli po terminie formalnym.

Prof. dr hab. Krzysztof Szamałek podtrzymał propozycję prof. dr hab. Piotra Krzywca i dodał, że KNG PAN powinien podkreślić w piśmie brak racjonalnych i obiektywnych przesłanek wynikających z konsultacji ze środowiskiem geologicznym i dyskusji nad kształtem polskiej geologii do przyjęcia takiego projektu ustawy o PSG.

Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz zaproponował odwołanie się do opinii Rządowego Centrum Legislacyjnego, które podsumowało stronę prawną projektu ustawy o PSG i podkreślił, że KNG PAN domaga się szerokich środowiskowych konsultacji przed przystąpieniem do tworzenia nowej ustawy.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zaproponował powołanie zespołu, który wypracuje kształt pisma w sprawie opinii o projekcie ustawy o PSG, w składzie: prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski, prof. dr hab. Marek Lewandowski, prof. dr hab. Stanisław Skompski

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski poprosił o wycofanie jego osoby ze składu tego zespołu, ponieważ projekt stanowiska wobec tej ustawy jest już wypracowany.

Dr hab. Ewa Krogulec, prof. UW zaproponowała by dodatkowym adresatem opinii KNG PAN był też Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jarosław Gowin.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz podziękował prof. dr hab. Krzysztofowi Jaworowskiemu i zaproponował by zespół roboczy pozostał dwuosobowy.

Prof. dr hab. Stanisław Skompski zgodził się na pracę w zespole, jednocześnie przyznał rację prof. dr hab. Krzysztofowi Jaworowskiemu, podkreślając, że tekst projektu stanowiska KNG PAN jest wyważony i nie wchodzi w zbędne szczegóły, które są zawarte w opiniach Rządowego Centrum Legislacji. Dlatego prof. dr hab. Stanisław Skompski zaproponował, by zmiany tego dokumentu były jedynie kosmetyczne.

Prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski poparł propozycję prof. dr hab. Stanisława Skompskiego.
Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz przychylił się do propozycji przedmówców.

Prof. dr hab. Jan Środoń dodał, że wypracowany dokument zawiera jedynie krytykę strony merytorycznej projektu ustawy o PSG i czy na pewno KNG chce zrezygnować z opinii na temat strony formalnej całej procedury?

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz odpowiedział, że KNG PAN nie ma aparatu prawnego by przeanalizować cały zapis projektu ustawy.

Prof. dr hab. Jan Środoń wyjaśnił, że nie miał na myśli analizy prawnej tego dokumentu, lecz ustosunkowanie się do trybu, w jakim ta legislacja nastąpiła.

Dr hab. Ewy Krogulec, prof. UW stwierdziła, że KNG PAN powinien odnieść się jedynie do opinii merytorycznej.

Prof. dr hab. Michał Szulczewski stwierdził, że Akademia nie miała możliwości wyrażenia swojej opinii w trybie konsultacji społecznych, dlatego zasadne byłoby odniesienie się do trybu legislacji w opinii KNG PAN.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zaproponował, by dodać do projektu stanowiska wskazane uzupełnienie. Następnie prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz poprosił zebranych o uchwalenie dwuosobowego zespołu do opracowania stanowiska KNG PAN.

Prof. dr hab. Stanisław Skompski poprosił o rozesłanie tekstu przygotowanego przez prof. dr hab. Krzysztofa Jaworowskiego do wszystkich członków KNG PAN, by członkowie KNG mogli zgłosić uwagi do tego projektu.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz przychylił się do propozycji prof. dr hab. Stanisława Skompskiego i zobowiązał członków KNG do zgłaszania uwag w ciągu najbliższych dni.

Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz zaapelował o szybką pracę tak by 25 października dokument był gotowy.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz podziękował prof. dr hab. Krzysztofowi Jaworowskiemu za przygotowanie projektu stanowiska KNG PAN w sprawie ustawy o PSG.

Prof. dr hab. Tadeusz Peryt ponownie zaapelował o sprawne przygotowanie dokumentu.

Prof. dr hab. Stanisław Skompski zaznaczył, że przygotowanie dokumentu jest możliwe do 18 października 2016 roku. Jednak w przypadku otrzymania skomplikowanych uwag, prace nad dokumentem mogą się przedłużyć.

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz przeszedł do kolejnego punktu obrad zatytułowanego Aktualne problemy związane z działalnością publikacyjną polskich autorów. Punkt ten miał być referowany przez prof. dr hab. Ireneusza Walaszczyka i prof. dr hab. inż. Jacka Matyszkiewicza. Problematyka tego punktu ma swój początek w działalności grupy autorów pracujących na pograniczu sedymentologii i paleontologii, której efektem są artykuły, co do których są poważne zastrzeżenia natury warsztatowej i przede wszystkim etycznej. Artykuły te ukazują się w czasopiśmie z listy filadelfijskiej (ISI Master Journal List) i przyjmowane są do druku w krótkim czasie (np. ok. 1 tygodnia). Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz zaproponował, by usunąć ten punkt z obrad posiedzenia, gdyż po dyskusji z prof. dr hab. Ireneuszem Walaszczykiem, prof. dr hab. Markiem Lewandowskim i wieloma osobami wynika, że optymalnym rozwiązaniem problemu może być publikacja w Przeglądzie Geologicznym. Ewentualnie można o tym wspomnieć na

następnym posiedzeniu KNG PAN, gdy będzie referowany stan paleontologii w Polsce, ale tylko w przypadku obecności przedstawicieli autorów tych publikacji.

Następnie prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz przeszedł do spraw bieżących i wolnych wniosków. Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz podziękował sekretarzom za przygotowanie protokołu z ostatniego posiedzenia KNG PAN – protokół został przyjęty przez członków KNG PAN. Następnie prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz poinformował zebranych o rezygnacji z członkostwa w KNG PAN przez prof. dr hab. Grzegorza Rackiego i poprosił prof. dr hab. Andrzeja Żelaźniewicza o zaprezentowanie kandydata na członka KNG PAN. Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz podkreślił, że jest to już druga rezygnacja, pierwszą rezygnację złożył prof. dr hab. Tomasz Zieliński (UAM) i to miejsce zajął prof. dr hab. inż. Wojciech Ciężkowski (PW). Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz stwierdził, że kolejny na liście kandydatów jest prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk (UŚ).

Na zakończenie posiedzenia prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz podziękował prof. dr hab. Krzysztofowi Jaworowskiemu za przygotowanie i zreferowanie stanowiska KNG wobec projektu ustawy o PSG, a zebranych na posiedzeniu członkom KNG za konstruktywną krytykę omawianego projektu.

**Lista obecności członków
KOMITETU NAUK GEOLOGICZNYCH**

Polskiej Akademii Nauk

w dniu 13 października 2016 r.

	Imię i nazwisko	Instytucja	podpis
1	dr hab. inż. Józef Chowaniec, prof. PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy	
2	prof. dr hab. Jan Dowgiałło	Instytut Nauk Geologicznych PAN	
3	dr hab. Michał Gradziński	Uniwersytet Jagielloński Wydział Biologii i Nauk o Ziemi Instytut Nauk Geologicznych	
4	prof. dr hab. Krzysztof Jaworowski	Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Nauk Geologicznych PAN	
5	dr hab. Andrzej Konon, prof. UW	Uniwersytet Warszawski Wydział Geologii	
6	dr hab. Ewa Krogulec, prof. UW	Uniwersytet Warszawski Wydział Geologii	
7	dr hab. Piotr Krzywiec, prof. ING PAN	Instytut Nauk Geologicznych PAN	
8	prof. dr hab. Marek Lewandowski	Instytut Nauk Geologicznych PAN	
9	prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska	
10	prof. dr hab. Andrzej Muszyński	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Instytut Geologii	
11	prof. dr hab. Tadeusz Peryt	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy	
12	prof. dr hab. Stanisław Skompski	Uniwersytet Warszawski Wydział Geologii	
13	prof. dr hab. Krzysztof Szamałek	Uniwersytet Warszawski Wydział Geologii	
14	prof. dr hab. Jan Środoń	Instytut Nauk Geologicznych PAN	
15	prof. dr hab. Michał Szulczewski	członek rzeczywisty PAN, emerytowany profesor	

		Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego	
16	prof. dr hab. Jerzy Trammer	Uniwersytet Warszawski Wydział Geologii	
17	prof. dr hab. Alfred Uchman	Uniwersytet Jagielloński Wydział Biologii i Nauk o Ziemi Instytut Nauk Geologicznych	
18	prof. dr hab. Ireneusz Wałaszczuk	Uniwersytet Warszawski Wydział Geologii, Redaktor Naczelny Acta Geologica Polonica	
19	prof. dr hab. Jerzy Żaba	Uniwersytet Śląski Wydział Nauk o Ziemi	
20	prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz	członek korespondent PAN Instytut Nauk Geologicznych PAN Uniwersytet im. Adama Mickiewicza Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Instytut Geologii	
21	Dr Ryszard Szczęsny	Muzeum Ziemi PAN	
22	dr hab. Michał Zatoń	Uniwersytet Śląski Wydział Nauk o Ziemi	